

DAAROM BENT U LID VAN DE NUSO

ADVIES EN ONDERSTEUNING

NUSO-leden krijgen ondersteuning en advies bij onder andere: • onderhoud en veiligheid • fondswerving en sponsorplannen • renovatie of nieuwbouw • ontwerpers en ontwerpkrediet • geïntegreerd spelen • spel en sport • intercultureel werken • verzekeringen • juridische zaken • conflictbemiddeling • samenwerking met gemeenten (WMO) • vrijwilligersbeleid • maatschappelijke stage • kinderpaticipatie • huur van de NUSO-bus • Algemene Inkoop Voorwaarden.

WAAROM VERZEKEREN?

Hoe veilig een speeltuin ook is, er kan altijd een ongeluk gebeuren. Als een kind valt en ongelukkig terecht komt, stellen ouders steeds vaker de vereniging aansprakelijk. Een Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering is dan ook onmisbaar.

Daarnaast biedt de NUSO haar lidorganisaties de volgende collectieve verzekeringen: • Aansprakelijkheidsverzekering (WA) • Ongevallenverzekering basispakket • Ongevallenverzekering pluspakket, inclusief zaakschade en arbeidsongeschiktheidsverzekering • Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering • Werkgeversaansprakelijkheidsverzekering • Gebouwenverzekering (opstal) met of zonder inboedelverzekering.

De verzekeringen worden collectief via de NUSO afgesloten. Hiermee kunnen de laagste premies worden bedongen bij de verzekeringsmaatschappij. De polisvoorwaarden zijn speciaal bestemd voor de bij de NUSO aangesloten organisaties.

VERZEKEREN VIA DE NUSO IS BETER WANT:

- Het is goedkoper. - Het geeft een uitgebreide dekking. - Het heeft geen individueel risico voor rotering. - Het voorkomt administratieve rompslomp. - Het is eenvoudig te wijzigen. - Opzeggen is jaarlijks mogelijk

BUMA, SENA EN VIDEMA?

Wettelijk is bepaald dat er premie betaald moet worden voor het draaien van muziek (BUMA en SENA) en het vertonen van video/dvd/film in het openbaar (VIDEMA). NUSO heeft met alle drie de organisaties collectieve afspraken gemaakt. Dit levert leden veel voordeel op. Deelname is eenvoudiger omdat leden alleen een aanmeldingsformulier moeten invullen.

ONDERSTEUNING OP MAAT (DELTAPLAN SPELEN)

NUSO biedt ondersteuning op maat, zoals bij het Deltaplan Spelen, een sociale en fysieke renovatie van uw speeltuin en ondersteuning bij het oprichten van een netwerk in uw buurt, wijk of stad. Deltaplan Speeltuinen in Nederland zijn speeltuinen van een nieuwe generatie. Zij verenigen alle kwaliteitseisen in zich die in de laatste tien jaar zijn ontwikkeld en kunnen na afsluiting van de Deltaplanperiode zelfstandig en continu functioneren.

WEBSITE EN PUBLICATIES

Op www.nuso.nl staat informatie over de NUSO, haar diensten, service en activiteiten. Samen met Consument en Veiligheid ontwikkelde de NUSO de website allesoverspelen.nl met informatie over veiligheid. Verder kunnen de leden een groot aantal publicaties van onze website via het ledengedeelte downloaden en een gratis pagina op onze site aanvragen (informatie en inloggegevens zijn op te vragen via a.benschop@nuso.nl).

SPEELMAIL

NUSO-leden ontvangen vier keer per jaar dit blad Speelmail vol waardevolle en nuttige informatie.

CURSUSSEN, TRAININGEN EN PRESENTATIES

De NUSO biedt een aantal cursussen, trainingen en presentaties aan o.a.: • veiligheid in de speeltuin • "Spelbrekers", omgaan met lastig gedrag in de speeltuin • geïntegreerd spelen • verzekeren hoe en waarom?

ACTUELE PROJECTEN

Landelijke speeltuindag: iedere derde zaterdag van juni houdt de NUSO de landelijke speeltuindag. Overal in Nederland openen speeltuinen hun poorten voor publiek, pers en politiek. Deelnemende verenigingen stellen zelf hun programma samen.

NUSO-jubileumviering: De NUSO bestaat in 2011 tachtig jaar en wil dat met alle leden vieren op zaterdag 10 september. Waar is nog niet bekend.

Spelen met regels: doel van dit project is om in samenwerking met kinderen, vrijwilligers en ouders omgangsregels voor in en om de speeltuin te maken. Belangrijk daarbij is hoe je met elkaar de regels naleeft.

**NU
SO** SPEEL-
RUIMTE
NEDER-
LAND

Advies • Ontwerp • Realisatie | Tilburg | 013 455 1605 | www.speelprojecten.nl

SPEELMAIL

Nummer 4 - jaargang 79

Speeltuin als stageplaats

Nostalgisch feest in Borculo

Kinderen vallen, dat hoort erbij

Tachtig jaar NUSO in 2011

Speeltuin "de Hoef"

Speeltuin als huwelijksmarkt

eibe ontdek de wereld van het spelen

PlayAlive Spider

PlayAlive Spider, het speeltoestel voor de eigentijdse jeugd!

eibe Benelux B.V. - Radonstraat 285 - 2718 SV Zoetermeer - +31 (0)793610010 - www.eibe.nl

**NU
SO** SPEEL-
RUIMTE
NEDER-
LAND

Creativiteit en milieu zijn voor ons kinderspel

SIK-Holz "Robinia-Pseudoacacia"
duurzame hardhouten speelelementen.
Stuk voor stuk met de hand gemaakt.

ACACIA-ROBINIA®
VERANTWOORD HARDHOUT

Vraag
gratis
aan!

Brouwerijstraat 29 4845 CL Wagenberg tel. 076-5036037 fax 076-5042499
www.acacia-robinia.nl email info@acacia-robinia.nl

De Top in veiligheid

- * Vakkennis en vakkunde
- * Ruim tien jaar ervaring
- * Inspectie én advies veiligheid speeltoestellen
- * Reparaties en onderhoud speeltoestellen
- * Compleet pakket aan diensten

Nieuw inspectiesysteem SpielBeheer
één totaal digitaal overzicht

SpielTopVeilig Nederland BV

De Riemsdijk 8, Postbus 6209, 4000 HE Tiel
Telefoon (0344) 62 44 06, Fax (0344) 63 02 63
E-mail: info@speeltopveilig.nl
Internet: www.speeltopveilig.nl

SpielTopVeilig is een dochteronderneming van Donker

Redactioneel

Zo tegen vieren 's middags arriveerden de cameraman, geluidstechnicus en de redactrice. Ze keken eens goed om zich heen bij speeltuin U.J.Klaren in het centrum van Amsterdam. Moeders zaten op het bankje en schonken vrijwel geen aandacht aan de televisieploeg. Die zien ze wel vaker in hun buurt waar enkele huizen waren verzakt door de aanleg van de metroverbinding Noord/Zuidlijn. Het was de woning van de voorzitter van de speeltuinvereniging zelfs overkomen.

De cameraman voelde spetters. Het zou toch niet gaan regenen. Nee, het bleef droog. Daar, achterin zag hij een mooie plek voor de opnamen. De geïnterviewde kon plaatsnemen op een bankje met de spelende kinderen op de achtergrond. Een beetje achteraf in de speeltuin hoorde je de langsrijdende trams ook niet zo. Toen de microfoon werd opgespeld en de zender in mijn broekzak verdween klonk in de verte een brandweersirene. En nog één. Voordat de redactrice me dan haar eerste vraag kon stellen waren we dik twintig minuten verder.

De voorbereidingen voor het televisieprogramma Andere Tijden over de geschiedenis van het speeltuinwerk waren overigens grondig geweest. In de zomer was de NUSO al benaderd door een onderzoeksjournalist die al veel had gelezen over het onderwerp. Hij wilde nog het een en ander weten en liet doorschemeren dat er wel een uitzending in zat over de speeltuinwereld.

Toen, op een woensdagmiddag in september keek ik recht in de camera om antwoord te geven op tal vragen. Sommige vragen moesten over en na dik een uur was de redactrice tevreden. Alles stond er op. De uitzending vond plaats op 14 oktober jl. Een half uur speeltuinwerk zoals het ontstond en tegenwoordig is. Speelmailredacteur Luc Meewis staat wat verder van het onderwerp af als ondergetekende en schreef voor het laatste nummer van Speelmail van dit jaar een recensie over de uitzending.

We hebben overigens veel aandacht voor het speeltuinverleden in dit magazine. Speeltuin De Koppel in Borculo vierde niet op 19 juni jl. de landelijke speeltuindag, maar Vader Klarendag en dat gebeurt daar al vele jaren. Wie was nu die Uilke Jans Klaren, de oprichter van het speeltuinwerk in ons land? U leest het in een artikel over hem.

Het jaar zit er weer bijna op en 2011 staat voor de deur. De NUSO bestaat dan tachtig jaar en de datum waarop we dat vieren staat reeds op de bijgevoegde kalender. Rest ons u nog hele fijne feestdagen te wensen en veel speelplezier in 2011. ■

Cees Kramer, eindredacteur, c.kramer@nuso.nl

Inhoud December

- 04** Andere Tijden voor de speeltuinen
- 06** Nostalgisch feest in Borculo
- 07** "t Zal de jeugd verheffen"
- 08** Spelen met participatie, tachtig jaar speeltuincentrale Groningen
- 10** Niet meer buitenspel door NSGK-project Samen Spelen
- 12** Kinderen vallen, dat hoort erbij
- 14** Tachtig jaar NUSO in 2011
- 16** Speeltuin ideale stageplaats voor jongeren met beperking
- 18** Steeds meer verenigingen vragen Verklaring Omtrent het Gedrag
- 19** Een halve eeuw speelplezier in Doornenburg
- 20** Speeltuin als huwelijksmarkt
- 21** Verliefd, verloofd, getrouwd
- 22** Wat speelt er

Andere Tijden voor de speeltuinen

De veiligheidsmaatregelen zorgden voor het verdwijnen van speeltuinen die waren verwaarloosd

Door Luc Meewis

Als we nu kijken naar zwart-wit beelden van spelende kinderen in het begin van de twintigste eeuw, dan zien we ze rondslingeren aan een touw dat vastzit aan een lantaarnpaal. We zien meisjes touwtje springen, hinkelen of hoepelen. Jongens voetballen en een enkeling probeert een tol draaiende te houden. En dat dan allemaal midden op straat. Het VPRO-programma *Andere Tijden* van 14 oktober jl. begint met deze prachtige beelden van spelende kinderen zo rond 1900. Een tijd dat er nog geen speeltuinen waren. Maar in deze aflevering wordt al snel duidelijk dat dit rustige straatbeeld verdwijnt met de komst van auto's. Gelukkig bleken speeltuinen een veilige, alternatieve speelplek te zijn. Of zijn ze toch niet zo veilig? In deze aflevering waarvoor schitterend filmmateriaal is gevonden, zien we dat speelplekken net zo snel veranderden als de meningen van volwassenen over wat wel of niet veilig is voor hun kinderen. De televisie-uitzending werd overigens bekeken door 480.000 kijkers.

Auto's reden nog nauwelijks rond in het begin van de vorige eeuw. Het straatbeeld was rustig en vooral veilig voor kinderen. Helaas veranderden deze ideale speelomstandigheden razendsnel op het moment dat gemotoriseerde voertuigen geleidelijk in aantallen toenamen. Er moest voor kinderen een veiligere plek worden gevonden dan de straat.

In speeltuin U.J. Klaren, één van de oudste speeltuinen in hartje Amsterdam vertelt NUSO-medewerker Cees Kramer in *Andere Tijden* over scheepstimmerman Uilke Jans Klaren. Hij is de pionier in het ontwerpen van speeltuinen: 'Uilke heeft heel veel speeltuinen opgericht in het begin van de vorige eeuw. Hij vond het te gevaarlijk worden voor kinderen op straat en wilde een plek voor ze alleen. Ook vond hij dat veel kinderen voor galg en rad opgroeiden. Met speeltuinen kon je ze beter in de gaten houden omdat ze op één plek bleven.' Wat met Klaren begon eindigde in een volkse speeltuinbeweging vanaf de jaren twintig. Deze volksbeweging was zo actief dat tot aan de oorlog in iedere stadswijk een speeltuin te vinden was.

Krotruimten

Na de oorlog veranderde de kijk van vooral gemeenten op de functie van speeltuinen. Er moest meer ruimte komen voor kinderen. En omdat er veel verkrotting was en het een en ander in de steden in puin lag, gebruikte de stedelijke overheid de vrijgekomen ruimte voor openbare speelplaatsen. Ze kwamen nu overal in de stad tevoorschijn, dichtbij huis. In Amsterdam kwam het ontwerp van Aldo van Eyck. Van 1947 tot 1978 ontwierp en realiseerde hij zo'n 800 speelplaatsen. Van Eyck vond, in tegenstelling tot Klaren, dat er niet teveel toezicht moest zijn en dat speelplekken geen hek nodig hadden. Omdat volgens hem speelplaatsen een belangrijke sociale functie hebben, moesten er wel zitbankjes voor de moeders aan de zijanten worden geplaatst. Op zijn ontwerpen, die zo snel werden geschetst dat ze door collega's 'boterhampapiertjes' werden genoemd, zag je in het midden van de tekening nooit een speeltoestel of zandbak. Verder schoof hij veel met toestellen om de ruimte te 'activeren'. Er zijn nog maar zo'n twintig speelplekken van deze creatieve ontwerper over. Onder andere te herkennen aan de grote zandbakken, klimbergen bestaande uit betonnen palen en klimbollen in drie soorten uitvoeringen.

Jeugdjournaal in 1985

Vanaf de jaren zeventig gaat het bergafwaarts met speeltuinen. Ze verdwenen. Drie oorzaken speelden hierin een rol. Om te beginnen werden auto's in de ogen van planologen belangrijker. Er moest meer ruimte vrijgemaakt worden voor parkeerplaatsen. Verder speelden bezuinigingen een belangrijke rol. Speeltuinen werden als eerste wegbezuinigd in het begin van de jaren tachtig toen het erg slecht ging met de economie. Als laatste spelen hout en ijzer een rol. Dit was het materiaal waarvan de speeltoestellen werden gemaakt. Materiaal dat onderhouden moest worden. En in

de meeste gemeenten gebeurde dit niet. Het gevolg hiervan waren onveilige speeltoestellen. Bijvoorbeeld: glibberige houten klimpalen, schuinsafhangende schommelstoeltjes en veel materiaal met scherpe uitsteeksel door gebrekkig onderhoud. *Andere Tijden* laat beelden zien van het NCRV-programma 'Hier en Nu' en het jeugdjournaal midden jaren tachtig. In deze uitzendingen alarmerende berichten in de trant van: 'Sinds 1984 zijn er 45.000 ongelukken gebeurd in speeltuinen'. Deze nieuwsberichten, die tot in de jaren negentig in de media veelvuldig voorkwamen, verhoogden in Den Haag de druk om iets te doen aan de onveiligheid. De nog jonge staatssecretaris voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Erica Terpstra zegt in een interview op televisie: 'Toestellen moeten eerst worden gekeurd op veiligheid, daarna onderhouden en dan is spelen natuurlijk gewoon weer leuk!' De nieuwe maatregelen leidden tot het opknappen van veel speeltuinen. Maar helaas hadden ze een keerzijde. Door de hoge opknappkosten werd een flink aantal speeltuinen gesloopt. En ook toestellen die wel veilig waren, werden ook afgebroken.

Veiligheidsparadox

En hoe zien de speeltuinen er dan nu uit? Presentator van *Andere Tijden*, Hans Goedkoop, heeft hierop het volgende antwoord: 'Aan de rand van de stad, op industrieterreinen en te veilig! Van de andere kant is het aantal ongelukken de laatste jaren gehalveerd, van 20.000 per jaar naar ongeveer 12.000 per jaar. Maar er zijn wel minder speeltuinen. En hoe meet je het aantal ongelukken van kinderen die niet meer leren om voor hun eigen veiligheid te zorgen? Omdat ze de grenzen in te veilige speeltuinen niet meer kunnen opzoeken? Dit is de paradox van ons veiligheidsdenken. Zoals in de arme volkswijken waar nu kinderen weer op straat spelen en niet meer in speeltuinen. Net zoals in het begin van de twintigste eeuw, voor de komst van de auto! Het resultaat van overdreven veiligheidseisen brengt kinderen uit de armere stadswijken terug naar waar het ooit allemaal begon in de stad: op straat!

Wilt u deze aflevering van *Andere Tijden* nog een keer bekijken ga dan naar: www.uitzendinggemist.nl (uitzendingdatum 14-10-2010) ■

Zwieren aan een speeltoestel in een ver verleden

Nostalgisch feest in Borculo

Door Chantal Slaap

De Koppel, klaar voor de bezoekers

Er zijn maar weinig speeltuinverenigingen die het nog vieren: Vader Klarendag. In Borculo weten ze er echter alles vanaf. Op 19 juni jl. vond er een groot feest plaats in speeltuin De Koppel. Hoog tijd voor een gesprek met Desiree Havikhorst en Wilma Hendriksen over dit bijzondere evenement.

In 1902 werd de allereerste Nederlandse speeltuinvereniging geopend in de Czaar Peterstraat in Amsterdam. In deze arbeidersbuurt ontbrak het nogal aan speelgelegenheden voor kinderen. Daarom besloot Uilke Jans Klaren samen met buurtbewoners een vereniging op te richten. De vereniging moest niet alleen een veilige speelplek voor kinderen bieden, maar deze moest ook zorgen voor algemene opvoeding, lichamelijke en geestelijke vorming en mogelijkheden tot ontspanning.

'Eén keer in het jaar vierden wij Vader Klarendag, om hem in ere te houden', zegt Desiree Havikhorst. 'Elk jaar zit er een thema vast aan deze dag. Zo hadden we vorig jaar een straattheater. De kinderen vonden dat zo leuk dat ze het er nog steeds over hebben. In het kader van het WK hadden we dit jaar een voetbalthema. We proberen er altijd iets spectaculairs van te maken. Ook hadden we dit jaar voor het eerst een draaimolen en twee luchtkussens. Die waren erg gewild bij de kinderen.'

Bij De Koppel zijn ze niet vergeten waar het Uilke Jans in eerste instantie allemaal om ging. Wilma Hendriksen: 'Tijdens Vader Klarendag doen we allerlei oud-Hollandse spelletjes zoals blikgooien, touwtje trekken en koekhappen. Op deze manier willen we kinderen laten zien dat er ook andere spelletjes bestaan dan ze gewend zijn. Tegenwoordig zit de jeugd constant binnen achter de computer of Nintendo. Wij streven er naar, en ik misschien wel het meest, dat ze lekker buitenspelen en hun fantasie gebruiken. De kinderen waren in het begin een beetje onwennig met de ouderwetse spelletjes, maar later bleken ze het toch erg leuk te vinden.' Uiteraard werd de voetbalwedstrijd Nederland-Japan deze dag niet vergeten. 'In het clubhuis zit een videoclub. Zij zorgden ervoor dat de wedstrijd met een beamer op de muur werd geprojecteerd. Net voor aanvang van de wedstrijd begon het te regenen, maar de dag was toen toch al zo goed als afgelopen. We hebben toen met alle vrijwilligers en de mensen uit de buurt de wedstrijd gekeken. De sfeer was echt geweldig.'

De speeltuin had een heuse draaimolen in de speeltuin tijdens het feest

Genoeg vrijwilligers

Speeltuin De Koppel bestaat bijna zestig jaar. Zolang wordt Vader Klarendag ook al gevierd. 'De mensen uit de buurt weten niet beter', aldus Wilma. Voor veel buitenstaanders is het echter een onbekend begrip. 'Mensen uit een ander dorp waren hier in de buurt op vakantie en kwamen toevallig langs de speeltuin. Ze hadden nog nooit van Vader Klarendag gehoord, maar ze vonden het hier zo gezellig, dat ze hun kinderen op gingen halen om te komen spelen.' Zo'n groot evenement als Vader Klarendag komt natuurlijk niet vanzelf tot stand. 'Eerst komen we een avond bij elkaar om alles te bespreken. We bekijken de draiboeken van de voorgaande jaren, denken na over het thema en verdelen de taken. Een paar weken later komen we nog een keer bij elkaar om te kijken of alles geregeld is', vertelt Desiree. 'Ook moeten we ervoor zorgen dat er genoeg vrijwilligers zijn', vult Wilma aan. 'Zonder hen kun je zoiets niet op poten zetten. Dankzij de vrijwilligers is het elk jaar haalbaar, zij zijn dus erg belangrijk voor ons.'

Volksfeest

In de speeltuin worden door het jaar heen veel verschillende evenementen georganiseerd. Zo hebben ze onder andere de lampionnenoptocht, Sinterklaas en het Paasontbijt. Maar Vader Klarendag is wel het grootste evenement van deze speeltuin. 'Het is bijna een volksfeest', grapt Wilma. 'Het was veel drukker dan we verwacht hadden. Bijna alle leden kwamen er op af, zowel groot als klein. We hebben er dankzij deze dag zelfs een paar nieuwe leden bij.' En nieuwe leden kunnen ze bij De Koppel wel gebruiken. 'De wijk wordt gesloopt en gerenoveerd, waardoor heel veel mensen zijn verhuisd. Dit heeft grote impact op de speeltuin. Het ledenaantal is daardoor erg teruggelopen de laatste jaren.' Toch heeft het plan van de gemeente niet alleen negatieve gevolgen voor de speeltuin. Desiree: 'Ook de speeltuin doet mee met het renovatieplan van de gemeente, want we kunnen natuurlijk niet achterblijven als de rest van de wijk wordt aangepakt. We krijgen er nu een groot stuk grond bij.' Dat Vader Klarendag in Borculo een groot succes is moge duidelijk zijn. Desiree en Wilma kijken dan ook terug op wederom een geslaagde editie van het evenement. 'Het was een ontzettend leuke dag. De kinderen waren vrolijk en enthousiast en daar worden wij ook enthousiast van. Volgend jaar komt er gewoon weer een nieuwe Vader Klarendag!' ■

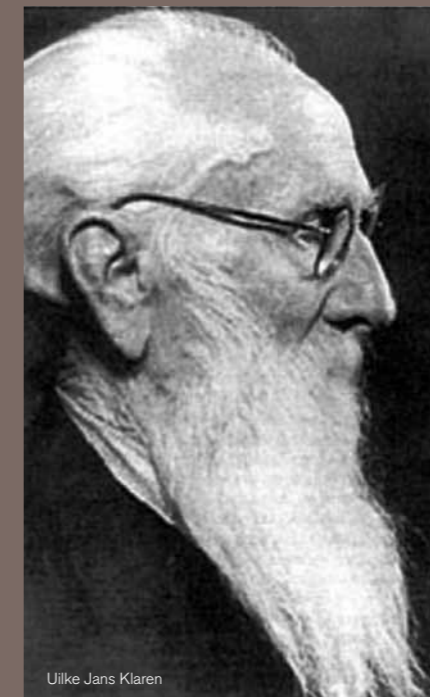
“t Zal de jeugd verheffen”

Uilke Jans Klaren, roepnaam Uiltje en bijnaam Vader Klaren is in 1898 initiatiefnemer van de speeltuinbeweging in Nederland. Klaren werd geboren in Tjalleberd in Friesland op 21 maart 1852 en overleed in Bennekom op 30 maart 1947. Hij was de zoon van Jan Jans Klaren, veenwerker, en Tjerkje Klazes Oord. Op 21 november 1882 trad hij in het huwelijk met Joukje Sikkema, met wie hij twee dochters en drie zoons kreeg.

Klaren was afkomstig uit een landarbeidersgezin in Friesland. Omstreeks 1870 verhuisde hij naar Amsterdam om daar werk te vinden in de scheepsbouw als scheepsbeschieter. Hij was onder meer werkzaam bij de Koninklijke Fabrik, de voorloper van de Nederlandsche Fabrik van Werktuigen en Spoorwegmaterieel (Werkspoor), en bij de Marinewerf. Hij was in 1896 secretaris en tot 1903 bestuurslid van de Metaalbewerksvereniging 'Verbetering Zij Ons Streven' en lid van de Commissie tot Weering van het Schoolverzuim. Toen Klaren op 17 juni 1900 de Oosterspeeltuinvereniging oprichtte was dat op het eerste gezicht niet zo bijzonder. Al in de jaren tachtig waren speelplaatsen ingericht in arbeiderswijken in Amsterdam, Rotterdam, Groningen en Utrecht. Zij werden beheerd door leden van de gegoede burgerij met de bedoeling arbeiderskinderen gezonde speelruimte te geven en baldadigheid tegen te gaan. Eén van de eerste Amsterdamse tuinen was gevestigd aan de Weteringschans. Deze bestaat nog steeds en is naar Klaren vernoemd.

Klaren, die rond 1894 als lid van de Vereeniging 'Samenwerking' betrokken was bij pogingen om naar het voorbeeld van Ons Huis een speeltuin op de Oostelijke Eilanden te vestigen, verloor het vertrouwen in het vermogen van de burgerij hier iets tot stand te brengen. Daar kwam nog bij dat hij zich ergerde aan de neerbuigende houding van de gegoede burgerij tegenover de arbeiders. Maar ook van vakbondszijde kreeg Klaren geen steun bij zijn pogingen een speeltuin te verwezenlijken. Het Scheepsbouwcomité, een combinatie van drie vakbonden van scheepsarbeiders, waarvan de leden voor een groot deel in de buurt woonden, weigerde zijn vereniging financieel te steunen. 'De grootste vijand van den arbeider is de arbeider zelf', schreef Klaren naar aanleiding van deze teleurstelling. In het bijzonder zat het hem dwars dat de ondeugden van de arbeiderskinderen, zoals het rondhangen op straat, vandalisme en kleine criminaliteit, werden toegeschreven aan het arbeidersmilieu en het gebrek aan opvoeding daarbinnen. Volgens Klaren lag de oorzaak in de gebrekkige omstandigheden waarin zij opgroeiden. Er moesten daarom speeltuinen komen, zodat de kinderen niet meer doelloos over straat hoefden te slenteren maar in een veilige en gecontroleerde omgeving hun energie kwijt konden. Vanaf najaar 1898

zette Klaren zich daarom aan de uitwerking van zijn plan: een speeltuin, beheerd door de buurtbewoners zelf. Hij vroeg en kreeg de steun van de hoofdonderwijzers van de openbare scholen in de buurt, J. Mellink en J. van den Hoek. Na enkele mislukte pogingen om het geld bijeen te brengen, kon op 17 juni 1900 de Oosterspeeltuinvereniging worden opgericht. Binnen het jaar waren er meer dan 1500 leden, allen bewoners van de buurt. Klaren zelf werd voorzitter, Mellink en Van den Hoek vice-voorzitter en tweede secretaris.

Uilke Jans Klaren

Financiële steun kreeg de vereniging van G.M. den Tex, directeur van de Stoomvaartmaatschappij Nederland, die Klaren in diens eenvoudige arbeiderswoning aan de Bootstraat had opgezocht. Twee jaar later, op 23 april 1902, werd de speeltuin op de hoek van de Czaar Peterstraat en de Blankenstraat geopend. De gemeente Amsterdam gaf de grond. De afrastering en de inrichting werden geheel door de leden zelf verzorgd. Behalve over een speeltuin beschikte de vereniging over een klein clubhuis, waar allerlei binnenactiviteiten werden georganiseerd, zoals figuurzagen, tekenen en voorlezen. In de boezem van de vereniging ontstonden weldra aparte clubs voor muziek, gymnastiek, voetbal en toneel. Zo ontstond het model waarnaar in de daaropvolgende jaren eerst in Amsterdam en weldra in het hele land buurtspeeltuinverenigingen werden opgericht.

Open ruimte

Een idee van de beweegredenen van Klaren geeft de correspondentie die hij in de jaren 1898 tot 1905 voerde over de oprichting van de Oosterspeeltuin en uit aantekeningen voor lezingen en artikelen. Daarin vallen zijn sociale bewogenheid en zijn dadendrang op. Klaren was er sterk van doordrongen dat er iets moest gebeuren voor de kinderen in de volksbuurten, wilden zij niet ten onder gaan. Op een

bijeenkomst in Ons Huis op 25 januari 1899 zei hij: 'Niet de jeugd is misdadig, maar de samenleving want zij ontnemt de jeugd alle gelegenheid tot spelen, tot goede lichamelijke ontwikkeling. Geef de jeugd gelegenheid zich lichamelijk te ontwikkelen en dit te doen samengaan met haar geestelijke ontwikkeling, en 't zal de jeugd verheffen. Geef haar niet die gelegenheid en laat haar als speelterrein de straat, en 't zal haar demoraliseren.'

Ook in latere stukken bleef hij hameren op dit voor hem belangrijkste doel van het speeltuinwerk: de verheffing van het arbeiderskind. De speeltuin was voor hem niet zo maar een plaats om veilig buiten te kunnen spelen, maar een plaats waar kinderen opgevoed werden en zo betere mensen konden worden. Klaren was er daarom ook niet zo voor dat de speeltuin volgezet werd met allerlei speeltoestellen. Liever zag hij een open ruimte, waar kinderen onder leiding van volwassenen, hij dacht aan onderwijzers, allerlei spellen deden. Dit 'geleide spel' zou lange tijd een van de hoofdactiviteiten van het

speeltuinwerk blijven. Even doordrongen was Klaren van het feit dat de arbeiders zelf deze voorzieningen voor hun kinderen moesten realiseren. 'Zoo overtuigd ben ik dat wij arbeiders het zijn, het moeten zijn, die door onze krachten in dien zin ten dienste te stellen, het beste toonen dat er een onweerslegbare behoefte aan dusdanige ontspanningsplaats voor de kinderen bestaat', schreef hij op 7 november 1898 in een van de brieven aan Van den Hoek. In de speeltuinbeweging wordt Klaren geëerd als 'Vader Klaren'. ■

Spelen met participatie', tachtig jaar speeltuincentrale Groningen

Door Luc Meewis

De Vereniging Speeltuinen Groningen bestaat tachtig jaar en gaf daarom een jubileumboekje uit. In het voorwoord is het volgens voorzitter Jan Moorman 'een moment om vooruit en terug te blikken'. In vijftig bladzijden komt de lezer veel te weten over de recente geschiedenis van zeventien buurt- en speeltuinverenigingen die bij de centrale zijn aangesloten. Drie hoofdstukken behandelen de thema's: spelen met participatie, speeltuincentrale en buurt- en speeltuinverenigingen en de projecten van de Speeltuinen Groningen.

In het eerste hoofdstuk wordt uit de doeken gedaan hoe de Speeltuinen Groningen alle nieuwe speeltuinen in de stad Groningen ontwierp met behulp van (kinder)participatieprojecten.

Participatie heeft in tegenstelling tot betrokkenheid een ruimere betekenis. Waar betrokkenheid het draagvlak wil vergroten en passief is, daar is participatie juist gericht op actieve deelname en samenwerken. Wat betekenen deze woorden in de praktijk? Architecten, bewoners en beleidsmedewerkers bepalen veel bij het inrichten van de speeltuinen. Maar participatie betekent hier ook deelname van de kinderen. Daarom probeert de Speeltuinen Groningen ook kinderen bij het ontstaan van een nieuwe speeltuin te betrekken. Volwassenen kunnen nog zoveel op papier verzinnen, maar uiteindelijk is onze jonge kroost de ware ervaringsdeskundige. De favoriete speelplek van ene 'Saar' in dit jubileumboekje is niet voor niets de kabelbaan. Zoals zij het zelf zegt: 'De kabelbaan vind ik het allerleukst. Die gaat lekker hard'. Kinderen zijn de 'speelexperts'. Als zij invloed kunnen uitoefenen op wat er in de speeltuin zou moeten staan, dan sluit de speelplek beter aan op hun wensen. Ze zullen zich ook meer betrokken voelen bij 'hun' favoriete speelplek.

Afgelopen vijf jaar is hard gewerkt om de buurt- en speeltuinen te moderniseren. Van de zeventien speeltuinen zijn er tien helemaal vernieuwd tot zogenaamde Deltaspeeltuinen. Bij de vernieuwingen is er veel rekening gehouden met kinderen met een functiebeperking. Ook zij moeten mee kunnen spelen en dus zijn de Deltaspeeltuinen ook voor hen toegankelijk gemaakt. Er zijn extra gehandicaptenparkeerplaatsen bij de normale parkeerplekken gekomen. Er zijn verharde routes naar de ingang van de speeltuin en verharde paden naar de speeltoestellen aangelegd. En ten slotte zijn er opstap-, grijp-, en steunpunten bevestigd aan de toestellen zelf.

Niet alleen de speeltuinen zijn vernieuwd, maar ook verschillende accommodaties. Uiteraard hebben de accommodaties een belangrijke buurtfunctie en komen hier alle generaties op bezoek. Van bridgen tot Zumba en van Argentijnse tango tot bingo. De speeltuin krijgt op

deze manier een 'huiskamerfunctie'. Ben Bloem: 'Een mooi voorbeeld is de zondagmiddag. De speeltuin wordt met mooi weer druk bezocht en heeft een soort huiskamerfunctie. Ik heb toen aan bezoekers gevraagd wat ze graag zouden willen. Er kwamen kannen koffie, doos met spelletjes, stoepkrijt. Mensen gingen daardoor weer naar de speeltuin en kwam er een toestroom van nieuwe vrijwilligers.'

Ondersteuning

De Speeltuinen Groningen is het kloppende hart van alle bovenstaande vernieuwingen; er moet vergaderd worden, de centrale start nieuwe projecten op en probeert nieuwe financiers te zoeken, ze zorgt ervoor dat inspecties van de toestellen goed verlopen en ze onderhoudt contacten. Maar misschien wel het allerbelangrijkste is het contact met en de ondersteuning van de vrijwilligers bij de dagelijkse bezigheden in de speeltuinen en accommodaties. De rol van de vrijwilligers wordt niet voor niets steeds belangrijker en vooral ingewikkelder. Wijken veranderen en krijgen te maken met meer verschillende doelgroepen die ieder hun eigen problemen en wensen hebben. Arie van Roon, penningmeester SV Oosterpark en algemeen bestuurslid van de Speeltuinen Groningen: 'We hebben aan de ene kant een kwetsbare positie. Aan de andere kant zijn we als vrijwilligers onafhankelijk. Volgens mij roeien de meeste verenigingen het wel, maar de gebouwen zijn erg verschillend en de exploitatie dus ook. De gemeente is afhankelijk van vrijwilligers bij de accommodaties. Er wordt steeds meer van vrijwilligers en besturen geëist. Dat vindt lang niet iedereen leuk en kan ook niet iedereen. Daardoor wordt het steeds moeilijker om mensen te vinden. Het is begrijpelijk dat niet iedereen een rapport kan schrijven, maar het moet wel gebeuren. Tegelijkertijd wil je als vrijwilliger ook niet meteen in de stress schieten als je merkt dat je iets niet kunt. Dan is het niet leuk meer.'

Het jubileumboekje is prachtig geïllustreerd en geeft een goede indruk van wat er allemaal komt kijken bij het reilen en zeilen van speeltuinen. De levendige interviews met (bestuurs)leden van de Groningse speeltuinen geven een goed beeld van het enthousiasme maar ook de twijfels van alle betrokkenen. Gelukkig spelen kinderen ook een belangrijke rol in deze jubileumuitgave. Door middel van grappige citaten van kinderen wordt al snel duidelijk dat in de aanpak van de Speeltuinen Groningen iedere betrokkene een belangrijke rol speelt. Vooral in een tijd waarin speeltuinen echt niet meer hetzelfde zijn als tien jaar geleden of nog langer. Want als iets duidelijk wordt tijdens het lezen van de interviews, drie hoofdstukken en zelfs het bekijken van de plaatjes dan zijn het wel de snelle veranderingen waarop vrijwilligers, overheid, en professionals een antwoord proberen te vinden. Zie ook: www.speeltuinen-groningen.nl ■

Is duurzaamheid ook belangrijk voor u?

Duurzaamheid is voor BOER Speeltoestellen niet alleen belangrijk vanwege het leveren van robuuste en onderhoudsarme toestellen, maar ook vanwege het milieuaspect. Zo produceren wij al decennialang toestellen van gerecyclede materialen en is ons hout FSC gecertificeerd. Daarnaast staan ook uitdaging, speelwaarde en veiligheid voorop.

Bent u geïnteresseerd in onze innovatieve producten van Nederlands fabricaat, bel ons voor een afspraak of offerte.

Hyacintstraat 2
4255 HX Nieuwendijk
T +31 (0)183 40 23 66
F +31 (0)183 40 35 64

www.boerplay.com

SPEELTOESTELLEN - SPORTTOESTELLEN - STRAATMEUBILAIR - WATERGLIJBANEN - THEMATISERING

Niet meer buitenspel door NSGK-project **Speeltuimbende**

Speeltuimbendelid Sander speelt met zijn handen in het water. Hij is blind en wordt begeleid door zijn moeder. "In deze speeltuin kun je veel dingen voelen. Dat vind ik een pluspunt. Ook de tunnels zijn heel gaaf", zegt hij. Bendelid Michael komt trots aangerend. Een speelkasteel heeft voor hem de vorm van een gevangenis. "Ik ben ontsnapt" roept hij. De Speeltuimbende is vandaag opnieuw op pad. In hun rode jacks en polo's wordt speeltuin Elckerlyc in Oss getest op toegankelijkheid.

Ze zijn gearriveerd in hun eigen bus. Opvallend wit met groene, rode en blauwe stippen. Op de zijkant, groot, "Speeltuimbende" en het logo van NSGK voor het gehandicapte kind. Vrolijke slingers boven de ramen. Speeltuimbendeleidster Ingeborg Griffioen is tevens "buschauffeur".

De Speeltuimbende is een initiatief van NSGK voor het gehandicapte kind. NSGK wil de komende drie jaar 25 speeltuinen zo aanpassen dat kinderen met en zonder handicap optimaal met elkaar kunnen spelen. Dat gebeurt samen met NUSO, SpeL en Panton, een bureau voor medische innovaties.

Wat komen de kinderen van De Speeltuimbende nu zoal tegen? Bij een van de tests loopt Lotte bijvoorbeeld met haar rollator vast in het zand. Voor Pien hangt de schommel wat te hoog en kan ze zonder steun van haar vader niet over de evenwichtsbalk. De kinderen onderwerpen de speeltuinen aan een strenge keuring; kan ik de speeltuin inkomen, hoe zit het met de toiletten, welke toestellen kan ik wel/niet bespelen met mijn handicap? Vervolgens formuleren zij een aanbeveling voor hoe de speeltuin voor alle kinderen bespeelbaar kan worden gemaakt. Op 10 juli jl werd speeltuin Moby Dick in Beverwijk bezocht. De aanbevelingen van het kindertestteam worden meegenomen in het renovatieplan van de speeltuin. Dat gebeurt ook met wat De Speeltuimbende op 1 september jl. tegenkwam bij speeltuin 't Kreil in Winterswijk. Speeltuim De Roetsj in Sittard kreeg het kinderteam op 2 oktober jl. op bezoek en ter afsluiting van de tests in 2010 reed de bus 13 oktober jl. naar speeltuin Elckerlyc in Oss. Beide speeltuinen willen het samenspel ook graag ontwikkelen. Na een winterstop gaat De Speeltuimbende begin 2011 weer op pad om de reeds geselecteerde speeltuinen te bezoeken. Meer weten over het kindertestteam, www.speeltuininspiratie.nl ■

Inspiratieplatform

Ook actief aan de slag gaan met samenspielen? Laat u dan inspireren en informeren via www.speeltuininspiratie.nl. Dit inspiratieplatform is een belangrijke pijler van het NSGK-project Samen Spelen.

Ervaringen van speeltuinen en deskundigen met samen spelen van kinderen met en zonder handicap komen hier bij elkaar. Zo ontstaat een inspiratiebron die niet alleen aanzet tot aanpassing van een speeltuin, maar ook reeds toegankelijke speeltuinen op de hoogte en gemotiveerd houdt om het samen spelen blijvend onder de aandacht te brengen.

Het inspiratieplatform is voortdurend in ontwikkeling. De basis wordt steeds uitgebreid met nieuwe ervaringen en praktijkvoorbeelden. En die kunnen natuurlijk onderling met elkaar worden gedeeld. ■

Speeltuimbendeleidster Ingeborg Griffioen:

"Een speeltuin toegankelijk maken voor kinderen met een handicap is meestal eenvoudiger dan het lijkt. Het gaat vaak maar om kleine aanpassingen die nodig zijn. Bijvoorbeeld een beugel of een handgreep waarmee de kinderen zelf op een toestel kunnen komen. En de ondergrond speelt ook een rol. Zand en houtsnippers zijn bijvoorbeeld niet geschikt voor kinderen met een bewegingshandicap."

Ad Schoenmakers van speeltuin Elckerlyc in Oss:

"Er was hier wel een ligschommel, maar er moest meer gebeuren. Zo werd twee jaar geleden een rolstoel-schommel in gebruik genomen. Die schommel is leuk, alleen daarvoor komen ouders met een kind met een handicap ook niet direct. Wel ben ik vanaf die tijd bij ieder toestel gaan kijken naar aanpassingen voor kinderen met een handicap. Met name het samenspel is voor deze groep kinderen erg belangrijk om het gevoel te krijgen geaccepteerd te worden."

NSGK-directeur Ingrid Tuinenburg:

"NSGK vindt dat kinderen met een handicap het recht hebben om in hun buurt veilig buiten te kunnen spelen, samen met andere kinderen. Met de resultaten van de tests van De Speeltuimbende gaan we aan de slag om nog veel meer speelplaatsen in Nederland voor iedereen bespeelbaar te maken. Ons doel is om in 2012 ten minste 25 speeltuinen aangepast te hebben"

TWISTER

FalcoFit Adductor; Traint (boven-) beenspieren, maar ook andere spiergroepen. Met TÜV-keurmerk, nuttige tips en gebruiksaanwijzing op elk apparaat.

FalcoFit Double Airwalker; Samen bewegen, wel zo gezellig en stimulerend. Op dit toestel, een variant op de bekende stepper, bewegen twee personen zowel spiergroepen in armen als in benen. Met TÜV-keurmerk.

FalcoFit Station; Een apparaat met drie trainings-onderdelen voor drie gebruikers tegelijk. Traint vrijwel alle spiergroepen. Met TÜV-keurmerk.

Wie komt er in beweging?

Bewegen is gezond en werkt preventief, het liefst een half uur per dag. Tegenwoordig kan dat ook zonder duur sportschoolabonnement. Met de complete set FalcoFit fitnessstoestellen voor buiten. Solide en geschikt voor iedereen. Bovendien TÜV-gekeurd en met instructie voor gebruik. Kijk voor alle fitnessstoestellen op www.falco.nl. Wanneer komt u in beweging?

MEER WETEN? VRAAG HET 400 PAGINA'S DIKKE FALCO GROTE BUITENBOEK AAN. BEL (0546) 55 44 44 OF KIJK OP WWW.FALCO.NL

Kinderen vallen, dat hoort erbij

Door Xandra van Gelder

Hoe worden kinderen groot? Door de wereld te ontdekken, zelf te proberen, te mislukken, gefrustreerd te raken en dan uiteindelijk hun eigen weg te vinden. Voor sommige zaken hebben ze volwassenen nodig, zoals een dak boven hun hoofd, liefde, eten en kennisoverdracht. Maar in het algemeen geldt dat ze de meeste kennis en vaardigheden het beste zelf aanleren in hun eigen tempo en op hun eigen manier.

In het huidige tijdsgewricht staat de zelfredzaamheid van jongeren onder druk. De buitenwereld lijkt gevaarlijk, louter te betreden onder begeleiding. Op de computer mogen ze alleen met een slot en klok erop.

Consument en Veiligheid komt met een nieuw voorstel voor bedil- en bemoeizucht: kinderen moeten op de basisschool leren vallen. Waarom? Omdat steeds meer ouders zich bij de eerste hulp melden na een valpartij van de kleine. Dat is te duur. Die cijfers kloppen vast. Maar zou het niet zo kunnen zijn dat ouders tegenwoordig sneller naar de eerste hulp gaan?

Een fiks geschaafde knie die ooit een pleister en een kusje kreeg, moet 'voor de zekerheid' even langs een dokter en behandeld met een tetanusprik. Ook zijn de sporten die ze beoefenen gevaarlijker, zoals skaten en surfen. Consument en Veiligheid denkt rechtlijnig. Vallen is duur,

daar moeten we op besparen. Hoe gaat dat simpel en goedkoop? Geef op een plek waar veel jongeren zijn les in soepel op je bek gaan. Zo is er weer een taak voor de overbelaste basisschool geboren.

Arme kinderen. Op maandag anti-discriminatielessen over homo's en lesbo's. Dinsdag de cursus gezonde voeding, met fruitsalade. Woensdag op de anti-pesttraining. Donderdag multiculturele verdraagzaamheid om de vrijdag af te ronden met ontspannen yogaoefeningen tegen toenemende stress. Leer je vallen niet vanzelf tijdens het buitenspelen?

Daar moet dan nog een valtraining bij. Ook arme docenten. Ze moeten steeds meer maatschappelijke problemen oplossen, en krijgen tegelijk het verwijt dat het niveau van het onderwijs achteruit holt.

Leer je vallen niet vanzelf tijdens het buitenspelen? Een activiteit die in de stad effectief wordt tegengewerkt. Veel

Ovaal speelconcepten
Ontwerp en inrichting van speelomgevingen

*Spelend leren,
ontwikkelen & ontmoeten*

Buitenruimten gerealiseerd door Ovaal speelconcepten stellen de beleevingswereld van het kind centraal.

Onze visie is dat een speelplek véél meer is dan alleen een verzameling klim- en klautertoestellen. Het is een plek om avonturen te beleven, te observeren en vriendjes te ontmoeten.

Ontdek onze unieke productlijnen en vraag onze brochure aan via: www.ovaalspeelconcepten.nl

Ondernemersweg 2A - 7451 PK Holten - tel 0548 - 363067 - fax 0548 - 363068
info@ovaalspeelconcepten.nl - www.ovaalspeelconcepten.nl

braakliggend terrein gaat naar de woningbouw. Scholen groeien, maar het speelterrein niet. Sportvelden worden naar de rand van de stad verbannen en als er al eens een strookje groen vrij is, wordt dat zorgvuldig vorm gegeven. Vrolijke wipkippen, een veilige glijbaan en een educatief bord met informatie over het omringend groen. Daar zou ik niet willen spelen. Waar blijven die fijne landjes zonder structuur, met omgevallen bomen waar je een hut in kan timmeren en onherbergzaam groen om je onder te verstoppen?

Shit Happens!

Toevallig ligt mijn straat open voor onderhoudswerk. Het is geweldig te zien hoe kleine burens enorme hinkelbanen krijten, vrij steppen en met touwen in de bomen aan de slag gaan. Zij willen best buiten rotzooien, zoals ook een onderzoek van Jantje Beton bevestigt. Daaruit blijkt dat kinderen tot acht jaar niets liever doen dan buitenspelen. Bij kinderen tussen de negen en elf jaar staat buiten zijn op drie. De valtraining, propageert Consument en Veiligheid al veel langer, maar dan voor ouderen. Liefst ook opgenomen in het basispakket. Zouden bejaarden ook niet genoeg buitenspelen? Een van de nieuwste acties van de stichting – tegen het afsteken van gevaarlijk vuurwerk – heet Shit Happens! Een goed gekozen motto dat ook geldt voor opvoeden. Een echt kind is vaak vies, ongelukkig of boos. Ze vallen, kneuzen of breken iets en pesten elkaar. Dat hoort erbij: shit happens.

Van meerdere kanten kwam overigens kritiek op de valtraining. Zo liet Marijtte Mulder, ontwerper en bestuurslid van natuurspeeltuin Leiderdorp weten het een volkomen doorgedraaide actie te vinden! "Hiermee maken ze mensen alleen maar banger. Laten ze liever energie steken in het promoten van buitenspelen. ■"

Valtraining moet ernstig letsel voorkomen

Ieder jaar komen er 39.000 kinderen van acht tot twaalf jaar op de Spoedeisende Hulp (SEH) door een val. Van deze letsels ontstaan 23.000 tijdens sport of buitenspelen. In de periode 2004-2008 steeg dit met 42 procent. Deze grote toename was voor Consument en Veiligheid aanleiding om een lespakket voor basisscholen te ontwikkelen gericht op het verbeteren van valvaardigheden. Dit lespakket is in het schooljaar 2009-2010 getest op een aantal basisscholen en de eerste resultaten zijn erg volgens Consument en Veiligheid positief: het aantal letsel na een val lijkt te worden gehalveerd!

De valtrainingen zijn gebaseerd op de valtechnieken uit het judo. Het doel van de lessen is dat kinderen hun valvaardigheden verbeteren. Ze leren wanneer ze risico lopen, en vooral hoe ze het beste kunnen vallen. Een val is niet altijd te voorkomen, maar door goed te vallen is de kans op ernstig letsel kleiner.

Het lespakket is bedoeld voor basisscholen. Gymleraren kunnen het gebruiken om valtraining te geven in de gymles. Consument en Veiligheid wil het pakket dit najaar doorontwikkelen zodat het in 2011 voor alle basisscholen beschikbaar en inzetbaar is. ■

Tachtig jaar NUSO in 2011

De koningin genoot duidelijk tijdens haar bezoek aan het NUSO-feest in 2006

De NUSO bestaat in 2011 tachtig jaar en wil dat met alle leden vieren op zaterdag 10 september. Waar is nog niet bekend.

Terugkijkend op de viering van het vijfenzeventigjarig bestaan van de NUSO in 2006 in Linnaeushof bracht het gevarieerde activiteiten aanbod veel bezoekers op de been. Er was een tent met informatie van onder andere ontwerpers, er waren optredens van artiesten uit de speeltuinwereld en de kinderen konden natuurlijk volop spelen in Linnaeushof zelf. Hoogtepunt was toen het bezoek van koningin Beatrix aan ons feest op zaterdag. Ze luisterde naar enkele toespraken, nam het jubileumboek in

ontvangst en maakte een rondgang door de speeltuin. Succesvolle elementen uit het aanbod van de viering vijf jaar geleden dienen als basis voor de viering van tachtig jaar NUSO. Daarnaast zal er een ledenvergadering moeten plaatsvinden. Dat de kinderen zich moeten kunnen vermaken is een eerste vereiste. Daarnaast dienen we met een aantrekkelijk programma-aanbod voor jong en oud te komen. Te denken valt aan:

- Spelletjesplein met oud-Hollandse spellen uit de NUSO bus, aangevuld met andere spellen.
- Media-hoek: ontwerp je eigen speeltuin op de computer onder leiding van enkele ontwerpers, ga met je vrienden op de foto die naar je eigen mailadres of dat van andere vrienden wordt gestuurd, wie maakt de mooiste kleurplaat van onze Jan van Haasterenpuzzel en wint een fraaie prijs.
- Informatiehoek: ontwerpers en fabrikanten kunnen zich hier aan de speeltuinverenigingen presenteren.
- Optredens artiesten uit de speeltuinwereld: diverse speeltuinen hebben hun "eigen artiesten" die optreden tijdens festiviteiten. Door hen in een vroeg stadium uit te nodigen voor ons feest kunnen we wellicht kiezen uit een ruim aanbod aan zangers en zangeressen, dansacts en wat zich verder aandient.

De NUSO heeft reeds enkele kandidaten genoteerd voor een optreden tijdens de jubileumviering. Zit er bij uw vereniging een talent dat graag wil optreden laat het even weten aan c.kramer@nuso.nl ■

Speeltuin ideale stageplaats voor jongeren met beperking

Door Cees Kramer

Met lange halen zaagt Adil aan de tak van de boom aan de rand van de Noorderspeeltuin in de Amsterdamse Jordaan. Een meterslange tak die straks het zijstraatje ernaast even zal versperren. Buurtbewoner "ome Frans" houdt echter toezicht op het "verkeer". Dan breekt de tak en valt over het hek in het straatje. Adil kijkt vergenoegd. Met zijn "collega's" wordt de tak snel in stukjes gezaagd en opgeruimd. De andere takken van de boom zijn wat makkelijker in te korten. Het is een aandoenlijk gezicht hoe Adil deze klus klaart en vol trots in het rond kijkt. Het geeft tevens aan hoe zelfstandig en zorgvuldig hij al kan werken.

Adil maakte deel uit van de groep stagiaires bij de Noorderpeeltuin en buurt- en speeltuinvereniging Amsterdam-Zuid. De groep zit op de Heldringschool VSO-zmlk (Voortgezet Speciaal Onderwijs, zeer moeilijk lerende kinderen) in Amsterdam.

Inmiddels is de groep met Adil vervangen door andere leerlingen van de school die de speeltuin een ideale omgeving vindt als stageplaats. De Noorderspeeltuin en buurt- en speeltuinvereniging Amsterdam-Zuid maken deel uit van het NUSO-project "Aan de slag in speeltuin". De NUSO brengt speeltuinen, zmlk-scholen en dagbestedingsorganisaties bij elkaar om jongeren en ouderen een leerzame stageplaats of tijdsbesteding te bieden.

Veel speeltuinen, vooral in grote steden, worden grotendeels door een betaalde kracht beheerd. Onderhoud van zo'n speeltuin vraagt veel tijd en zorg. Vrijwilligers zijn moeilijker te vinden en vaak komen beheerders niet voldoende toe aan het schoon- en netjes houden van hun terrein. Een uitgelezen kans voor activiteiten in de dagbesteding

en opleidingen voor mensen met een verstandelijke beperking. Leerkracht en stagebegeleider Ruud Lek van de Heldringschool beschrijft in een door de NUSO uitgebrachte brochure de voordelen van de speeltuin als stageplaats voor leerlingen van een zmlk-school. Hij geeft de randvoorwaarden voor het onderhoud van plantsoen en omgeving en ervaringen uit de praktijk om anderen te enthousiasmeren voor dit werk en er hetzelfde voordeel mee te hebben als zijn school.

Op de Heldringschool VSO-zmlk in Amsterdam worden de KPC-opleidingen schoonmaak en horeca al geruime tijd succesvol gegeven en afgerond met een certificaat. Dit alles onder de noemer: "op weg naar werk en zelfstandigheid". Door het succes en de ervaring dat de leerlingen goed in staat zijn hun mogelijkheden te benutten werd enige jaren geleden begonnen met de opleidingen Detailhandel, Verzorging en Onderhoud Plantsoen, allemaal van het KPC.

NUSO vrijwilligers krijgen van ons de nodige speelruimte

Ieder jaar zetten 40.000 NUSO vrijwilligers die zich in voor het best mogelijke speelruimtebeleid in ons land. Belangrijk werk, want spelen is een must voor alle kinderen. En daar helpen we graag bij. KOMPAN creëert unieke speelplekken waar jong én oud zich thuis voelen, en voor ieder budget. Dat begint bij een doordacht ontwerp en de meest uiteenlopende

speeltoestellen. Maar u kunt ook bij ons terecht voor de periodieke inspecties en onderhoud. We hebben alle middelen in huis om u op iedere denkbare speelplek of speeltuin de nodige speelruimte te geven. **Kijk op www.KOMPAN.com voor inspiratie en documentatie.**

KOMPAN
Playful Living

Kompan BV | Schimminck 13 | 5301 KR Zaltbommel | T: 0418 - 681468 | F: 0418 - 681499 | E: kompan.nl@kompan.com

www.KOMPAN.com

De leerlingen

De leerlingen van de Heldringschool die deelnemen aan de cursus Onderhoud Plantsoen zijn zestien of zeventien jaar. Vooraf is een inschatting gemaakt over hun geschiktheid voor het werk en over het kunnen behalen van het certificaat door gesprekken en een assessment. De groep bestaat uit vier tot zes leerlingen. Tijdens het werk leren zij de vaardigheden die bij het tuinwerk horen aan, maar ook sociale vaardigheden zoals: elkaar helpen, elkaar steunen, iets doen voor anderen en samenwerken en overleggen. Ook wordt aandacht besteed aan zogenaamde werknemersvaardigheden, basisvaardigheden waaraan je moet voldoen als je later gaat werken. Het gaat dan om: doorwerken, je concentreren op en afronden van het werk, groeten, op tijd komen, lichamelijke verzorging, praten met collega's en buurtbewoners, overleggen met de werkbegeleider, uiten van boosheid, afmelden en zelfstandig reizen. Het werk in de speeltuin wordt met veel plezier gedaan. De jongens krijgen meer zelfkennis. Ze ontdekken hun sterke en zwakke kanten, hebben succes en leren frustraties overwinnen. Het zelfvertrouwen groeit. Ze voelen zichzelf en voor anderen nuttig, gaan contacten met anderen aan en doen werkervaring op. De jongens zijn gemotiveerd voor het werk, zijn graag buiten in een open ruimte en werken graag met hun handen.

Activiteiten

In een speeltuin zijn legio stage-activiteiten voorhanden. Ze kunnen worden aangepast aan de leerling. We noemen achtereenvolgens: papierprikken, prullenbakken legen, schommels ophangen, bladblazen, vegen, wegscheppen van zand, egaliseren van zand, alg verwijderen met de hogedrukspuit, schoffelen, uitharken, grasmaaien, graskantsteken, hegknippen, boomplanten en afzetten en onder direct toezicht overhangende takken van bomen afzagen. Bij slecht weer: stofzuigen, stofwissen, ramenlappen, reinigen van meubilair en schuren en schilderen van buitenmeubilair. Aansturing, duidelijkheid en begrenzing zijn belangrijk, maar zeker ook complimenten en waardering tijdens en na het werk. Voorbeelden van beloning: een onderhoudsactiviteit naar keuze, autowassen, helpen achter de bar, ipod aan na de lunch of alleen een ommetje maken.

Zie ook www.aandeslaginspeeltuin.nl. Dit NUSO-project wordt financieel mogelijk gemaakt door het SkaNfonds, NSGK voor het gehandicapte kind en ZonMw. ■

De wens van Marc

Marc Vocht (19) uit Diemen heeft eigenlijk maar één wens, dat hij na afloop van zijn tijd op school bij de speeltuin in Amsterdam-Zuid kan gaan werken. De speeltuin wil hem ook graag in dienst nemen, alleen de financiën zijn een breekpunt. Die moeten komen van het stadsdeel en daar valt weinig van te verwachten, ook al gaat het om een gering bedrag per maand.

Tijdens de snuffelstage wist Marc al wat hij later wilde. "Lekker buiten in de natuur werken. Ik kan niet een hele dag blijven zitten. Dan word ik gek. In het begin vond ik het een beetje vreemd in de speeltuin toen ik nog niemand kende.

Maar het tuinwerk vind ik nu echt leuk", zei Marc die inmiddels een groencertificaat behaalde en nu werkt bij het Noordhollands landschap, hoewel hij stilletjes hoopt dat de speeltuin ooit zijn permanente werkterrein zal worden.

Het plantsoen om de speeltuin, dat de school ook onderhoudt, leverde Marc al enkele verrassende vondsten op. "Bij het papierprikken heb ik weleens geld en een lege krat bier gevonden".

Keurmerkinstituut

- inspecties
- keuringen
- certificatie
- opleidingen

Kijk op www.keurmerk.nl voor ons dienstenpakket

Zeker weten dat het goed is

Steeds meer verenigingen vragen Verklaring Omtrent het Gedrag

Steeds meer verenigingen vragen nieuwe vrijwilligers om een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Dit is een verklaring waaruit blijkt dat iemands gedrag geen belemmering vormt voor de vrijwillige functie. De VOG staat ook wel bekend als het 'bewijs van goed gedrag'. Overblijfmoeders op scholen moeten meestal een VOG aanvragen. En veel verenigingen vragen hun vrijwilligers of leden om de verklaring. Denk daarbij aan sportclubs en andere organisaties die werken met jonge kinderen, zoals speeltuinverenigingen en kindervakantiewerkorganisaties.

SPIN, een koepelorganisatie van speeltuinen in Amsterdam-Noord zegt al twee jaar te werken met een VOG verklaring voor zowel beroepskrachten als vrijwilligers die vaak helpen. "Het werkt alleen maar positief. Iedereen snapt het nut en het wekt vertrouwen dat je medewerkers laat screenen op mogelijk (pedo)seksuele incidenten of agressiedelicten. Het houdt trouwens ook mensen buiten de deur die je niet op de speeltuin wenst al helpt het natuurlijk niet om mensen te weren die nog nooit veroordeeld zijn", aldus SPIN.

Een wijk- en speeltuinvereniging uit het zuidwesten van het land verlangde bij de aanstelling van een nieuwe toezichthouder in onze speeltuin dat deze een VOG aanvraag. Een bestuurslid daarover: "Hij heeft dit gedaan en een verklaring ontvangen. Onze wijkvereniging heeft de kosten van deze verklaring, ongeveer dertig euro, aan hem vergoed. Het wrange van onze situatie was dat de tot dan functionerende vrouwelijke toezichthouder al vele jaren alle openingsmiddagen in functie was. Zij diende onverwachts haar ontslag in omdat ze was betrapt op het kweken van wietplantjes thuis op zolder! We hebben haar destijds geen VOG gevraagd. Wellicht had ze die voordien ook verkregen! De vrouw woonde vlakbij de speeltuin. Ze genoot een bijstandsuitkering. Doordat haar dochter in echtelijke problemen kwam en weer bij haar kwam wonen, ontstond er een tekort in haar budget. Om dit aan te vullen werd op de zolder van haar huurwoning een wietkwekerijtje van zo'n 160 plantjes opgezet. Dit kwam aan het licht en werd door Justitie verwijderd. Via de regionale pers was het al vrij snel in de wijk bekend.

Binnen ons bestuur ontstond de vraag of we haar konden handhaven nu de meeste bezoekers van de speeltuin er van wisten. Ik heb toen de wijkwethouder geraadpleegd, die ook nog niet eerder met dit bijtje gehakt had. Hij zei, mede na overleg met de burgemeester, dat het beter was haar "dienstverband" te beëindigen. Dit gezien haar representatieve taak.

De avond dat ons bestuur hierover van gedachten zou wisselen, kwam van de vrouw de mededeling dat zij haar functie wenste te beëindigen. We hebben in het verleden nooit iets gemerkt van misdragingen bij het kasbeheer, de snoepwinkel en de kaartjesverkoop. Aan de andere kant stonden we ook niet verstoord van het gebeurde. Voor zover we hebben kunnen vernemen uit de media is de zaak nog niet bij de Rechtbank behandeld.

Zoals uit de opstelling van B&W en ons bestuur valt op te maken, zullen we haar niet terugnemen. Hardop denkend zou het mij vreemd overkomen als ze zou worden veroordeeld tot een werkstraf die ze in haar laatste functie zou moeten voldoen!!! Direct na het voorval hadden we natuurlijk een probleem bij de vervanging van haar. We hebben momenteel een pas aangetrokken toezichthouder die door hartproblemen in de WAO verkeerd maar met re-integratie weer in het arbeidsmilieu moet mee gaan doen. Die zijn we dus waarschijnlijk vrij snel weer kwijt. Omdat deze man tijdens de schoolvakanties niet beschikbaar was, hebben we onze nieuwe speeltuin helaas gedurende drie weken moeten sluiten. De aankondiging op het hek heeft geleid tot aanmelding van een aantal huismoeders. Dit is echter geen goede basis voor een continue toezicht. Inmiddels hebben we contact gehad met professionele advisering en hopen we op korte termijn een kracht uit bijvoorbeeld de vijftigplus banenpool te kunnen verwelkomen. Een handicap is hierbij ook dat we geen financiën hebben om een kracht een inkomen te geven. Een andere toezichthouder(vrouw) is een gepensioneerde onderwijzeres die ook al enige jaren meedraait. Ook haar hebben we niet om een VOG gevraagd.

In de toekomst zijn we van plan om een dergelijke verklaring voor iedere nieuwe kracht in de speeltuin aan te vragen. Mijns inziens kunnen we met een dergelijke verklaring niet voor honderd procent zeker zijn dat "ongeschikte personen" zoals pedofielen of kleptomane worden aangetrokken. Alleen als deze een verleden hebben zullen ze door de mand vallen. Eigenlijk denk ik dat de grootste reden voor de verplichtstelling van een VOG is het voorkomen van een aansprakelijkstelling. We zullen bij aanneming toch in de eerste plaats de ogen en oren en de gezonde intuïtie moeten toepassen!", aldus de speeltuinbestuurder. ■

Strafbare feiten

Bij een VOG aanvraag onderzoekt het Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag (COVOG) van de Dienst Justitie of er strafbare feiten zijn gepleegd. Dat doet de organisatie in opdracht van de ministerie van Justitie. Als uit het onderzoek blijkt dat men geen strafbare feiten op zijn naam heeft staan, geeft het COVOG de verklaring af. Als men wel in aanraking is geweest met Justitie, dan wordt bekeken hoe bezwaarlijk dit is.

Voor het in behandeling nemen van uw aanvraag van een VOG moet 30,05 euro worden betaald. Dit is een vergoeding voor de kosten die de gemeenten en het Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag (COVOG) maken. Het bedrag wordt betaald bij inlevering van het aanvraagformulier. Zie ook: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties>

Met een echte brandweerspuit aan de gang

Kasteel Doornenburg bij de speeltuin

Jeugd verdringt zich om de speeltuin binnen te komen tijdens een activiteit

Een halve eeuw speelplezier in Doornenburg

Door Chantal Slaap

Speeltuinvereniging De Doornenburg uit de gelijknamige plaats bestaat dit jaar vijftig jaar. Op 19 juni jl. werd dit jubileum groots gevierd tijdens de Landelijke Speeltuindag.

'Het moest vooral een feest voor de kinderen worden, zodat ze lekker konden spelen,' vertelt voorzitter Tonny Wissing. 'Maar de hele buurt was welkom. We hebben er bewust voor gekozen om het jubileum tijdens de speeltuindag te vieren, zodat iedereen die zin had, kon komen.' Om twaalf uur 's middags barstte het feest los met de opening van het nieuwe speelplein. Tonny: 'Dit nieuwe plein was een cadeautje voor de kinderen, ter ere van het vijftigjarig bestaan. Het oude plein lag er al lange tijd en was heel erg beschadigd. Het asfalt was ongelijk en er groeide onkruid doorheen. Het plein was gewoon te gevaarlijk om op te spelen. Nu is het een multifunctioneel speelplein, waarop de kinderen kunnen basketballen en skaten. In de winter kan er zelfs op worden geschaatst!' Het professionele skateteam 'Transmission' opende het plein met spectaculaire stunts. Na de demonstratie konden de kinderen zelf trainingen volgen. Naast het skateteam was ook de plaatselijke brandweer aanwezig. Hier konden de kinderen een heus spuitdiploma halen. 'Dat spuiten vonden ze het leukst, maar ook de oude draaimolen viel goed in de smaak. Net als de rodeostier, die handmatig in

beweging moest worden gebracht,' zegt Tonny. Zelf vond hij de brandweer echt super. Om de vraag of hij zelf ook zijn spuitdiploma had gehaald, moet Tonny lachen: 'Nee, dat niet. Dat was puur voor de kinderen!' Ruim anderhalf jaar voordat het feest plaatsvond, was het bestuur al begonnen met de voorbereidingen. 'Er moest toch over van alles worden nagedacht. Wat wilden we? Hoe moesten we dat indelen? En waar moesten we rekening mee houden? In januari kwamen we er achter dat de WK-wedstrijd Nederland tegen Japan precies op dezelfde datum viel als ons feest. We hebben er nog over nagedacht om het feest op een andere dag te houden, maar uiteindelijk besloten we om in de speeltuin een groot scherm op te hangen, zodat de mensen hier ook naar de voetbalwedstrijd konden kijken.' Na de overwinning van Oranje op Japan waren er optredens van een aantal jeugdorchestren uit de buurt. 'Dat was ook erg geslaagd. Voor een van de jeugdorchestren was het de eerste keer dat ze optraden. Gelukkig was er heel veel support, iedereen vond het leuk.'

Boekje

Ter ere van het vijftigjarig bestaan besloot het bestuur een boekje te maken waarin de afgelopen halve eeuw van de speeltuin wordt weergegeven. Er staan veel foto's en leuke feitjes in over de speeltuin. Ook zijn enkele buurtbewoners benaderd om een stukje te schrijven over hun herinneringen aan de speeltuin met als openingszin: "Spelend in de speeltuin herinner ik mij..." Tonny: 'Alle leden hebben dit boekje ontvangen. In het dorp werden ze rondgebracht en de leden buiten Doornenburg kregen er één opgestuurd. Sommige mensen vonden het zo leuk dat ze zelfs om een tweede exemplaar vroegen.'

Voor Tonny was dit niet het eerste jubileum. 'Met het veertigjarig bestaan ben ik in het bestuur gekomen. De meeste bestuursleden waren rond de 75 jaar. We zijn toen met een jonge enthousiaste ploeg verdergegaan. In 2002 hebben wij in samenwerking met de NUSO een grondige renovatie van de speeltuin bewerkstelligd. Er staan nu nog drie oude toestellen van daarvoor. De rest is allemaal nieuw. De renovatie heeft flink wat tijd en geld gekost, maar het was het helemaal waard. 'Het was gewoon heel erg leuk om te doen. Met mankracht dingen organiseren, het benodigde geld en materiaal bij elkaar krijgen. Gelukkig hebben we veel steun aan de gemeente. Bij dit soort

dingen is het belangrijk dat je een goede relatie met de gemeente hebt en dat je goed kunt samenwerken. Zij zorgen er toch voor dat het gras gemaaid wordt en dat de prullenbakken geleegd worden.'

Ook wordt er nauw samengewerkt met de toeristische trekpleister kasteel Doornenburg. 'Vanaf de loopbrug is de speeltuin heel goed te zien. Mensen die zin hebben om met hun kinderen naar de speeltuin te komen, kunnen bij het kasteel een kaartje kopen. Ook steeds meer scholen ontdekken de speeltuin. Leerlingen die een rondleiding op het kasteel hebben gehad, komen daarna meestal naar ons toe. In het kasteel mag niet geluncht worden en hier in de speeltuin wel. We hebben een picknicktafel van 13,6 meter staan en daar kunnen flink wat mensen aan eten,' lacht Tonny. 'We proberen het picknicken ook heel erg te stimuleren. Gezellig met een kleedje onder de bomen, of aan de grote tafel. We hebben geen clubgebouw en verkopen ook geen koffie of ijs. Maar de mensen zijn vrij om zelf lekkere dingen mee te nemen.'

Tonny kijkt tevreden om zich heen: 'De speeltuin is nu goed overzichtelijk. Het is belangrijk dat de kinderen veilig kunnen spelen. Mijn motto is dan ook: alles wat hier gebeurt mag en moet gezien worden!' ■

Speeltuin als huwelijksmarkt

Door Cees Kramer

“Vind uw droompartner” meldt relatiesite Parship. “Iemand wacht op jou”. “Lexa als het om daten gaat”. Internet is tegenwoordig het middel voor alleenstaanden om een relatie te vinden. Eén op de zes mensen ontmoet zijn of haar partner via de computer. Maar er zijn meer plaatsen om elkaar te treffen. De speeltuin bijvoorbeeld.

Voor de eerste trouwfoto op hun huwelijksdag 20 augustus jl. gingen ze naar de speeltuin enkele straten bij hun huis vandaan. Speeltuin De Hoef in Alkmaar bracht Naomi van der Wel (25) en Arno Zwaanswijk (38) immers bij elkaar. Zie ze daar staan op bijgaande foto onder het bord met de naam van de speeltuin in de wijk Hoefplan. Dat zegt natuurlijk genoeg.

Twee maanden na de huwelijksviering kijken ze er met plezier op terug. Naomi woont al haar hele leven op het Murillohof dat vlak bij de speeltuin ligt. Op jeugdige leeftijd kwam ze daar vrijwel dagelijks. Later toen ze haar kinderen Dean (6) en Owen (4) kreeg ging De Hoef weer een rol spelen in haar bestaan. Dat was ook zo voor Arno, die evenals Naomi enkele kinderen had uit een eerdere relatie. De eigenaar van een glazenwasbedrijf ging af en toe naar de speeltuin met zijn kinderen, de tweeling Damian en Steffano, inmiddels dertien, en zoon Rolando van twaalf.

“De eerste keer dat ik haar zag reed ik in mijn auto en zij op haar fiets en de wind waaide haar haar zo mooi naar achter. Die moet ik hebben dacht ik”, zegt Arno, die op het eerste gezicht iets wegheeft van een “zwarte jongen”. Hij zit onder de tattoo's met letterlijk als “hoofdthema” een afbeelding van een pistooltje op de zijkant van zijn hoofd. “Ik vind ze mooi die tattoo's en leuk als ze in het zwembad naar me kijken”. Naomi noemt haar man echter een hele rustige jongen.

“Ik wist voordat we voor het eerst met elkaar afspraken wel wie hij was. Je kon lachen met hem en het leek me wel een aardige jongen. Onze moeders bleken elkaar al te kennen. Die werkten met elkaar in de buurtsupermarkt”.

Via Hyves werd het eerste contact gelegd en een afspraak gemaakt in de speeltuin. Ideaal voor beide partijen. De kinderen vermaakten zich en hun ouders konden de kennismaking uitbreiden.

Op het bankje in de speeltuin werd de basis gelegd voor het latere huwelijk. Naomi: “Het klikte meteen. We hadden een heel gezellig gesprek”.

Dat liep uit op een verdere afspraak na enkele weken. Arno: “We gingen toen een stukje rijden binnendoor op rustige weggetjes en wat eten in De Gouden Engel in Schagen. Veel gesproken over vroeger”.

De vriendschap liep vorig jaar uit in de geboorte van hun beider dochter Virginie, die inmiddels één jaar is. Ze kochten bovendien hun huidige woning, want beiden wilden op het hofje wonen. Arno, die al twintig jaar als glazenwasser werkt, zegt het een aardige buurt te vinden en helemaal de sfeer op het Murillohof. Naomi's ouders wonen er niet alleen, ook een broer van haar. Na zeven jaar bij drogisterij Trekpleister te hebben gewerkt zorgt ze nu voor de kinderen.

Koets

“Als je het doet, moet je het goed doen”, lacht Arno als hij vertelt over de trouwdag op 20 augustus jl. Hij regelde een koets waarmee hij, voorafgegaan door een brassband, Naomi bij haar ouders thuis ophaalde. De kinderen hadden een eigen koets. Met de koetsen werd vervolgens koers gezet naar het stadhuis.

“De eerste trouwfoto werd in de speeltuin genomen. Die is tenslotte heel belangrijk voor ons”, aldus Arno, die ook enkele jaren vrijwilliger was bij De Hoef. Er werd ook een foto genomen op de kaasmarkt waar Naomi op een kaasberry zat met Arno en Ed Koopman als kaasdragers. Dat was makkelijk te organiseren omdat Koopman voorzitter is van speeltuinvereniging De Hoef. Na de bruiloftsviering in horecagelegenheid Koekenbier stapte het bruidspaar in een door Arno geregeld limousine die het stel naar het Van der Valk hotel in Akersloot bracht waar een speciale suite werd ingenomen. ■

Verliefd, verloofd, getrouwd

De kracht van de speeltuin

Door Chantal Slaap

Als je het woord speeltuin in een woordenboek opzoekt, krijg je de volgende definitie: terrein met speeltoestellen voor kinderen. Dat een speeltuin echter niet alleen een mooie plaats voor kinderen is, bewijst het verhaal van Jos en Kees Koot uit Leiden. Ruim zestien jaar geleden ontmoetten zij elkaar dankzij een uitje van speeltuin de Merendroom uit Leiden.

“We hadden ons allebei ingeschreven voor een reisje naar het Dolfinarium met onze kinderen”, vertelt Jos. “Ik was met mijn twee meiden en Kees was met vier zoons. Hoewel we beide geregeld in de speeltuin kwamen, hadden we elkaar nog nooit gezien. ‘Ik zat al in de bus’, gaat Kees verder. ‘Jos was de laatste vrouw die de bus binnen stapte. Ze kwam naar me toe en vroeg of ze naast me mocht zitten. Natuurlijk vond ik dat goed. We raakten aan de praat en hadden een leuk gesprek over koetjes en kalfjes. Op een gegeven moment vroeg Jos aan me “waar mijn vrouw was?”. Ik vertelde dat ik gescheiden was. Jos, die op dat moment ook vrijgezel was, vertelde toen dat ze bij een eetgroep zat en nodigde mij uit om ook een keer te komen, omdat ik toch alleen was. Toen ze dat zei dacht ik: “Nou, ik wil eigenlijk alleen met jou wel een beschuitje eten. Maar ja, zoiets zeg je natuurlijk niet”.

Eenmaal in het Dolfinarium aangekomen konden Kees en Jos elkaar maar moeilijk loslaten. “We kwamen elkaar steeds weer tegen”, zegt Jos. “Zo ook bij de dolfinenshow”, vult Kees aan. “We zaten met z'n allen op een rij. Jos helemaal links en ik helemaal rechts. Daartussen zaten onze zes kinderen”. Terwijl de kinderen geboeid naar de show keken, hadden Kees en Jos slechts oog voor elkaar. Kees: “We zaten constant naar elkaar te kijken. De verliefdheid was er al. Eigenlijk was de verliefdheid er in de bus al. Na de show wist ik niet zo goed wat ik moest doen. Ik was bang dat ik te opdringerig overkwam. Dus toen Jos zei dat ze naar het strandje zou gaan, zei ik dat ik ergens anders heen ging. Niet veel later dacht ik: ik ben ook gek. Ik ga toch niet alleen lopen als ik net een leuke vrouw heb ontmoet. Dus op naar het strandje! Daar aangekomen kon ik Jos nergens vinden. Bleek dat er twee strandjes waren en dat zij op het andere strandje stond!”

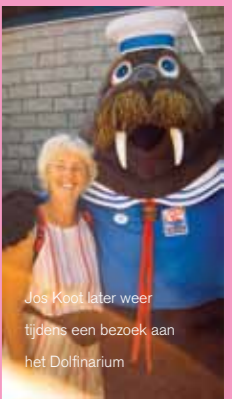
Jos, links en Kees tijdens de huwelijksplechtigheid.

Beiden hadden niet verwacht dat een uitje van de speeltuin dit teweeg zou brengen. ‘Ik was helemaal niet op zoek naar een relatie’, vertelt Kees. ‘Jos kwam zomaar binnen lopen. Toen ik in haar ogen keek was ik meteen verkocht. Ik was op slag verliefd’. Gelukkig voor Kees was dit gevoel wederzijds. Jos: ‘De vlam sloeg direct in de pan. Dat was heel heftig. Ik was op dat moment 43 en Kees 45. We hadden beide geen idee dat je op die leeftijd nog zo verliefd kon worden’.

Met een beetje hulp van Inge, de dochter van Jos, kon het stel contact met elkaar houden. ‘Op de terugweg van het Dolfinarium kwam Kees naast mijn dochter in de bus te zitten. Zij heeft hem helemaal uitgehoord en zijn telefoonnummer genoteerd. Voor Kees was dat een mooie gelegenheid om zich goed te presenteren’, grapt Jos. ‘Na een tijdje besloot ik hem op te bellen. We maakten afspraken en gingen geregeld met onze kinderen naar de speeltuin. Een half jaar later zijn we getrouwd’.

Busje komt zo

Een leuk detail is dat het stel zelfs getrouwd is in een speeltuin. Naast een burgerlijk huwelijk hebben ze ook nog een boeddhistische bruiloft gehouden. ‘In speeltuin Oosterkwartier hadden we een zaaltje gehuurd. Dat zullen ze zich nog wel herinneren, want ik heb daar 's morgens een heel altaar gebouwd’, lacht Jos. ‘We zijn daar hartelijk ontvangen en keurig bediend. Het was echt geweldig. We hebben zulke leuke herinneringen aan die avond. Zo vond de familie het leuk om onze ontmoeting als thema voor grapjes op de bruiloft te gebruiken. Het liedje ‘Busje komt zo, busje komt zo’ vonden ze erg toepasselijk’. Kees en Jos zijn inmiddels bijna zestien jaar getrouwd en dat allemaal door een reisje met de speeltuin. ‘Tot op de dag van vandaag heb ik er nog steeds geen spijt van gehad’, zegt Jos lachend. Ook komen we nog steeds in speeltuin de Merendroom. Vroeger met onze eigen kinderen en nu met de kleinkinderen. Wat een speeltuin wel niet voor macht heeft hè? ■

Jos Koot later weer tijdens een bezoek aan het Dolfinarium

NEDERLAND

Van ontwerp tot plaatsing en van hekwerk tot jaarlijkse controle

Public

Forest

Fun

Idzardaweg 68 8476 EN Ter Idzard Tel. 0561-688 999

www.action4kidsnederland.nl

Samen opvoeden in de buurt

Vrijwilligers bij speeltuinen en kindervakantiewerkorganisaties krijgen steeds vaker te maken met kinderen, en in sommige gevallen hun ouders, die moeilijk of zelf soms problematisch gedrag vertonen. Hoe pak je dat aan? Veel vrijwilligers hebben hiervoor geen opleiding of training gehad, terwijl hier wel grote behoefte aan is. Dit blijkt uit de vraag om ondersteuning die de NUSO krijgt van vrijwilligers en verenigingen.

Met het nieuwe project Samen opvoeden in de buurt wil de NUSO een pakket aan producten ontwikkelen en uitzetten gericht op pedagogisch werken in de speeltuin, de buurt en bij andere (vrijwilligersorganisaties). Dit gebeurt samen met vrijwilligers zodat de ondersteuning en training voldoet aan hun behoefte en kennisniveau. Met dit project, gefinancierd door ZonMw, wil de NUSO dat vrijwilligers beter zijn toegerust om in te spelen op moeilijk gedrag van kinderen. Die toerusting bestaat uit:

1. Pedagogische spelbegeleiding

Samenstellen van werkgroep met projectmedewerker van de NUSO en enkele vrijwilligers van speeltuinverenigingen. Vanuit deze werkgroep onderzoeken we de al beschikbare materialen binnen onder andere welzijnswerk, kinderopvang, maar ook andere vrijwilligersorganisaties. Op basis van deze informatie ontwikkelt de NUSO een eenvoudige en praktische cursus voor speeltuinvolwassenen. De werkgroep met vrijwilligers denkt mee in het proces.

Doel van de training is vrijwilligers vaardigheden bij te brengen in het pedagogisch begeleiden van groepen kinderen bij activiteiten. De nadruk ligt daarbij vooral op organisatie en begeleiding. Vrijwilligers zijn vrij een eigen invulling te geven aan activiteiten, zoals sport, spel, creatief buiten of binnen. Wel zullen de soorten activiteiten in de training de revue passeren. De training is praktijkgericht en gaat daarmee vooral om doen, ervaren en oefenen. Dus zelf ook een activiteit naar keuze organiseren en begeleiden waarbij pedagogisch handelen centraal staat.

2. Spelbrekers

De training Spelbrekers is al beschikbaar om om te gaan met lastig gedrag. Dit wordt uitgebreid met een deel over ouders en vroegtijdig signaleren. Op basis van voorbeelden van andere organisaties wordt een uitbreiding gemaakt. In samenwerking met vrijwilligers zullen we voorbeelden opnemen. Ook hiervoor zullen we een werkgroep met vrijwilligers van speeltuinverenigingen samenstellen. De NUSO wil uitdrukkelijk speeltuinen (beheerders, besturen) en vrijwilligers betrekken bij de ontwikkeling van het aanbod. De werkgroep is vooral bedoeld als klankbord voor de te ontwikkelen materialen.

3. Vroegtijdig signaleren

In dit deel ligt de nadruk op het zodanig toerusten van vrijwilligers dat zij problemen en probleemgedrag van kinderen eerder kunnen herkennen en weet wat ermee te doen. De vrijwilliger hoeft dit niet op te lossen maar weet wel hoe te handelen en wat een veilige plek is om signalen aan door te geven. Dit deel wordt zowel in de training pedagogisch begeleiden van groepen kinderen bij activiteiten als de training Spelbrekers geïntegreerd en meegenomen in de evaluatie. ■

Eibe introduceert

BERG Toys in recreatiemarkt

Eibe Benelux B.V. is per 1 november jl. exclusieve partner voor de verkoop van BERG Toys producten (family bikes, skelters en fietsjes) in de recreatiemarkt in Nederland en Vlaanderen.

Eibe, sinds jaar en dag actief in de recreatiemarkt als totaalleverancier van speeltoestellen en multisportvoorzieningen, zegt als partner van BERG Toys de recreatieondernemers actiever en beter kunnen bedienen. "De recreatieondernemer krijgt hiermee één vast aanspreekpunt voor zowel de producten van BERG Toys als van Eibe. De bedrijven vullen elkaar met hun assortiment goed aan. Beide bedrijven leveren producten die een recreatieonderneming aantrekkelijker maakt voor gezinnen, maar vooral voor kinderen die zowel op een speeltoestel als met een skelter lekker actief buiten kunnen spelen en avonturen kunnen beleven. Onlangs heeft BERG Toys een nieuwe family bike ontwikkeld, de GranTour", aldus Eibe. ■

Aan de slag tijdens NL DOET

Op 18 en 19 maart 2011 is het weer NL DOET, de grootste vrijwilligersactie van Nederland. NL DOET zet de vrijwillige inzet in de spotlights en activeert iedereen om een dag(deel) de handen uit de mouwen te steken. Wie kan er bij uw speeltuinvereniging of kindervakantiewerkorganisatie aan de slag?

In iedere organisatie zijn er vast klussen waar men niet aan toekomt of die niet alleen door eigen vrijwilligers gedaan kunnen worden. Zoals het repareren van speeltoestellen of advies bij administratie en communicatie. Hulp bij een grote schoonmaakbeurt of de binnen- of buitenruimte opknappen. Het kan allemaal. NL DOET is de uitgelezen kans om elke klus te klaren. U legt nieuwe contacten en zet uw organisatie in het zonnetje. Meldt u vóór 31 januari 2011 een klus aan voor NL DOET, dan kan het Oranje Fonds u een bijdrage geven van maximaal € 500,-. Op www.nldoet.nl staan de voorwaarden hiervoor en het speciale, beknopte aanvraagformulier. Iedere organisatie die een klus aanmeldt, krijgt begin maart in ieder geval een uitgebreid, gratis promotiepakket. Hiermee kunt u de klussers verrassen en u zichtbaar maken als deelnemer aan NL DOET. Samen met u maken we van NL DOET graag een succes. ■

De NUSO-ontwerppoule

Door Henk Bleyendaal

Veel speeltuinverenigingen kennen nog steeds de noodzaak om te renoveren. Ze voldoen niet meer aan de huidige veiligheidsrichtlijnen. Het renoveren van een speeltuin kost echter veel geld. Alleen al het maken van het schetsontwerp levert een behoorlijke kostenpot op. Niet iedere organisatie beschikt over voldoende financiële middelen om een deskundige ontwerper in te huren. Vaak blijkt dit wel nodig te zijn. Een helder ontwerp is de basis van iedere renovatie en biedt goede mogelijkheden voor het werven van fondsen of het leggen van contacten met sponsors. De NUSO wil het speeltuinwerk in Nederland op peil brengen en houden. Samen met Jantje Beton riepen zij het Ontwerpkrediet in het leven. Organisaties die beschikken over weinig eigen geld, maar wel moesten renoveren konden van deze regeling gebruik maken. Jantje Beton verstrekte aan hen een renteloos krediet van maximaal € 3.500,-. Het fonds heeft echter besloten, vooral door een veranderde beleidsvisie, per 2010 te stoppen met deze regeling. De NUSO wil het aanbod aan de verenigingen toch graag in stand houden en is in contact getreden met ontwerp bureaus die aangesloten waren bij deze regeling. Aan hen is de vraag gesteld om, als de organisatie geen geld heeft voor een schetsontwerp en kostenraming, dit in eerste aanleg zonder kosten voor de speeltuin te maken. Het schetsontwerp dient in dit geval voor het verkrijgen van gemeentelijke gelden en voor de fondswerving. Als de financiering rond is kan het ontwerp-bureau de kosten van het eerste ontwerp doorberekenen (maximaal € 3.500,-) en kunnen er afspraken worden gemaakt over een mogelijke vervolgoedracht. Tot op heden zijn acht ontwerpers akkoord gegaan met deze nieuwe regeling: Atelier 'de Olifant' en de Wolkenrijders in Rotterdam, Krambamboul Speellandschappen in Nuthethal, Duitsland, Planbureau Infra Groen bv in Capelle aan den IJssel, Bureau Fonkel en Sybolt Meidertsma in Amsterdam, Jos van de Lindeloof in Delft en designbureau Van Ginneken in Leiden. De gegevens van deze acht ontwerpers zijn terug te vinden op www.nuso.nl. Vanzelfsprekend kunnen andere ontwerpers zich aansluiten bij de NUSO ontwerppoule. ■

Prinses Maxima kluste dit jaar bij bouwSpeeltuin Jeugdland in Nieuwegein

Colofon

Speelmail is een uitgave van de NUSO, Speelruimte Nederland. Speelmail verschijnt vier keer per jaar.

Jaargang 79, nummer 4
December 2010

Eindredactie
Cees Kramer

Redactie
Cees Kramer, Cees van Alten, Luc Meewis en Chantal Slaap

Redactieadres
NUSO, Koningslaan 101, 3583 GS Utrecht
tel. 030 - 254 48 80
e-mail c.kramer@nuso.nl
www.nuso.nl

Ontwerp, lay-out
Studio Buiten de Deur

Fotografie
Cees van Alten, Suzanne Blanchard

Abonnementen
Voor niet NUSO leden komt een abonnement op de Speelmail op 32,50 euro per jaar.

Advertenties
Tarieven 2011 in €(NUSO is niet BTW-plichtig)

Full colour	1x	2x	3x	4x
1/1 pagina	1050	968	922	874
1/2 pagina	425	375	348	318
1/4 pagina	150	121	105	88

Steunkleur	1x	2x	3x	4x
1/1 pagina	685	601	557	509
1/2 pagina	205	155	129	99
1/4 pagina	122	93	88	72

Zwart-wit	1x	2x	3x	4x
1/1 pagina	356	274	230	183
1/2 pagina	123	102	92	82
1/4 pagina	120	92	73	56

Toeslag: buitenzijde achterkant omslag 10%.

Formaten in mm (breed x hoog)

	Staand	Liggend
Bladspiegel	210 x 297	-
1/1 pagina	195 x 253	-
1/2 pagina	90 x 253	195 x 125
1/4 pagina	90 x 125	195 x 60

Toevoegen van een folder aan de Speelmail is mogelijk, prijs op aanvraag.